

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης (21 Μαΐου)

Μέγιστα έργα ιστορικής αξίας

Μας αξιώνει και φέτος η Χάρης του Θεού, αγαπητοί μου αδελφοί, να τιμούμε τη μνήμη δύο κορυφαίων προσωπικοτήτων της Εκκλησίας μας, αλλά και της παγκόσμιας ιστορίας, τους Αγίους Θεοστέπτους Βασιλείς και Ισαποστόλους Κωνσταντίνο και Ελένη. Δεν πρόκειται για τυχαίους ηγεμόνες, αλλά για πρόσωπα που διαδραμάτισαν καταλυτικό ρόλο στην εξέλιξη της ιστορίας, τα αποτελέσματα του οποίου γεύεται η ανθρωπότητα από την εποχή τους μέχρι και σήμερα, περίπου δηλ. 1700 χρόνια τώρα. Γι' αυτό το σπουδαίο έργο η Εκκλησία μας τους κατέταξε στη χορεία των Αγίων της και τους ονόμασε Ισαποστόλους, δηλ. τους αναβίβασε στο επίπεδο της τιμής και της αξίας που αποδίδει στους Αγίους Δώδεκα Αποστόλους, ενώ η ιστορία τους ονόμασε Μεγάλους. Ποιο, όμως, ήταν το σπουδαίο έργο το οποίο επετέλεσαν; Ποια ήταν η προσφορά τους στην Εκκλησία και στον κόσμο όλο, ούτως ώστε να τους αποδοθούν τέτοιοι τιμητικοί τίτλοι; Είναι τρεις οι βασικοί λόγοι και τρία τα βασικά έργα που επετέλεσαν ο Μέγας Κωνσταντίνος και η Αγία μητέρα Του, Ελένη.

Το πρώτο έργο του Μεγάλου Κωνσταντίνου, που τον ανήγαγε στο επίπεδο του Ισαποστόλου, είναι η υπογραφή του Διατάγματος των Μεδιολάνων το 313 μ.Χ. Ήταν εποχή κατά την οποία η Εκκλησία του Χριστού συμπλήρωνε περίπου 300 χρόνια μαρτυρίου. Για τρεις ολόκληρους αιώνες η Ρωμαϊκή ειδωλολατρία διώκε απηνώς τους χριστιανούς, η Εκκλησία βρισκόταν στις κατακόμβες και λειτουργούσε με κρυφό τρόπο, κάτω από τα μάτια της εξουσίας, ενώ η ειδωλολατρική μανία οδηγούσε στο μαρτύριο πλήθη χριστιανών. Δεν ανεχόταν η ειδωλολατρική εξουσία καμία άλλη θρησκευτική εκδοχή στο πλαίσιο της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Και ήλθε ο Κωνσταντίνος και εξέδωσε αυτό το ιστορικό Διάταγμα, το οποίο όριζε ότι, στα όρια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, ο κάθε πολίτης μπορεί να πιστεύει σε όποιον Θεό θέλει, ελεύθερα και ανεμπόδιστα, χωρίς να διώκεται για την πίστη του. Αντιλαμβάνεστε τη σημασία αυτής της διαταγής; Ήταν μία επαναστατική απόφαση που ανέτρεψε τα ιστορικά δεδομένα εκείνης της εποχής και έδωσε στην Εκκλησία και στους Χριστιανούς τη δυνατότητα να βγουν στο φως, να πάψουν να λατρεύουν κρυφά τον Χριστό, να αρχίζουν να αναπνέουν τον αέρα της θρησκευτικής ελευθερίας. Αυτές ήταν οι συνέπειες της κολοσσιαίας σημασίας, για την ιστορία, αποφάσεως του Μ. Κωνσταντίνου. Κατοχύρωσε δηλ. το δικαίωμα της λεγόμενης θρησκευτικής ελευθερίας, αυτό το οποίο για εμάς σήμερα θεωρείται αυτονόητο και δεδομένο. Ο καθένας,

τουλάχιστον στο πολιτισμένο και δημοκρατικό κόσμο, έχει το δικαίωμα και την ελευθερία να πιστεύει όποιον Θεό θέλει, να λατρεύει το Θεό που επιθυμεί, με τον τρόπο που ορίζει η δική του θρησκεία. Αυτός είναι ο πρώτος λόγος για τον οποίο η Εκκλησία ονόμασε τον Κωνσταντίνο Ισαπόστολο, γιατί το έργο αυτό ήταν Αποστολικό έργο ιστορικής σημασίας. Έβγαλε την Εκκλησία από το σκοτάδι στο φως, από την αιχμαλωσία στην ελευθερία.

Το δεύτερο έργο που καθιστά τον Κωνσταντίνο Μέγα και Ισαπόστολο έγινε 10 χρόνια μετά, το 323 μ.Χ. και είναι η σύγκληση της Α' Οικουμενικής Συνόδου στη Νίκαια της Βιθυνίας. Ο Αυτοκράτορας συνεκάλεσε όλους τους Επισκόπους της Χριστιανικής οικουμένης εκείνης της εποχής, γιατί διέκρινε ότι μέσα στην Εκκλησία είχαν εισχωρήσει πολλές αιρετικές διδασκαλίες σχετικά με τα πρόσωπα του Χριστού, της Υπεραγίας Θεοτόκου, αλλά και για τη φύση και τη διδασκαλία της Εκκλησίας. Οι αιρέσεις, ευρισκόμενες έξω από την Ευαγγελική διδασκαλία και την πίστη της Εκκλησίας, δηλητηρίαζαν τις συνειδήσεις των ανθρώπων, δημιουργούσαν χάσμα στην Εκκλησία, διασπαστικές τάσεις, διαχωρισμούς, επιμέρους ομάδες, οι οποίες, εκμεταλλευόμενες την ασάφεια του δόγματος που επικρατούσε τότε, αντιμάχονταν η μία την άλλη, έχοντας στο επίκεντρο ένα λαό που τα είχε χαμένα. Κινδύνευε, δηλ. σοβαρά να τιναχτεί στον αέρα η ενότητα της Εκκλησίας. Συγκάλεσε ο Κωνσταντίνος τους Αγίους Πατέρες και αυτοί, εν Αγίω Πνεύματι, οριοθέτησαν την ορθόδοξη δογματική διδασκαλία για το πρόσωπο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, για τα πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, άρχισαν να συνθέτουν το γνωστό Σύμβολο της Πίστεως κι έτσι έβαλαν τις βάσεις για να στερεωθεί η Ορθόδοξη θεολογία στους αιώνες. Για τον λόγο αυτό, το δεύτερο αυτό κολοσσιαίας εκκλησιαστικής σημασίας έργο του Κωνσταντίνου, τον αναβίβασε στο επίπεδο του Ισαποστόλου, γιατί έφερε την ειρήνευση μέσα στην Εκκλησία και οδήγησε τα διεστώτα στην ενότητα.

Αλλά ο Μέγας Κωνσταντίνος είχε και μία μητέρα, την Ελένη, η οποία επίσης ονομάστηκε Ισαπόστολος. Και αυτή προσέφερε στην Εκκλησία σπουδαίες υπηρεσίες Αποστολικής αξίας. Είναι αυτή η οποία, ένα χρόνο πριν την οσιακή κοίμησή της, το 326μ.Χ., διεξήγαγε ανασκαφές στα Ιεροσόλυμα, προκειμένου να ανακαλύψει και να φέρει στο φως τον Τιμίο Σταυρό του Χριστού. Για 300 περίπου χρόνια είχαν χαθεί τα ίχνη του Τιμίου Σταυρού, με αποτέλεσμα η Εκκλησία να στερείται το ιερότατο Σύμβολο της θυσίας και της αγάπης του Χριστού για τον κόσμο. Η Αγία Ελένη πήρε την πρωτοβουλία και με δικά της έξοδα, με τη δική της επίβλεψη, παρότι βρισκόταν σε μεγάλη ηλικία, κατέβηκε στα Ιεροσόλυμα και για μεγάλο χρονικό διάστημα επέβλεπε τις εργασίες και τις ανασκαφές μέχρι τη στιγμή που το θαύμα έγινε, ο ιερός της πόθος ικανοποιήθηκε και ήρθε στο φως ο Τιμιος και

Ζωοποιός Σταυρός του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, ο οποίος, έκτοτε, μέχρι σήμερα και μέχρι το τέλος της ιστορίας, θα είναι το ιερότατο Σύμβολο, το καύχημα κάθε χριστιανού, το Σύμβολο της αγάπης και της εκούσιας θυσίας του Χριστού για την σωτηρία του ανθρωπίνου γένους. Αυτό το μεγάλο έργο επέτελεσε η Αγία Ελένη που την κατέστησε Ισαπόστολο.

Πριν από αυτό, όμως, έκανε σε όλη τη ζωή της ένα εξίσου σπουδαίο και αποστολικό έργο, το οποίο είχε ευεργετικές επιπτώσεις στη ζωή του παιδιού της, του Αγίου Κωνσταντίνου. Ο Κωνσταντίνος είχε πατέρα ειδωλολάτρη, μεγάλωσε ως ειδωλολάτρης. Είχε, όμως, μητέρα χριστιανή, την Ελένη, η οποία από τότε που το παιδί της ήταν μικρό στην ηλικία, στάλαξε μέσα στην καρδιά του τον σπόρο της αγάπης του αληθινού Θεού. Σταγόνα – σταγόνα έπεφτε η χριστιανική διδαχή στην ψυχή του Κωνσταντίνου, που καλλιέργησε η Αγία αυτή μητέρα, ούτως ώστε, όταν έγινε μεγάλος και τρανός, αυτή η πνευματική εις Χριστόν καλλιέργεια, την οποία είχε δεχθεί από τα παιδικά του χρόνια, τον έφερε σε αυτό το επίπεδο, ώστε να πάρει τις πρωτοβουλίες που αναφέραμε υπέρ της Αγίας του Χριστού Εκκλησίας, να την φέρει στο φως, να της δώσει την ελευθερία, να συγκαλέσει την Α' Οικουμενική Σύνοδο και να γίνει τελικά και ο ίδιος χριστιανός, να βαπτιστεί, περί το τέλος της ζωής του, έχοντας ήδη, όμως, ευεργετήσει, στον απόλυτο βαθμό, την Εκκλησία του Χριστού μέσα στην ιστορία. Και όλα αυτά οφείλονται σε μια μάνα, η οποία έσπειρε το σπόρο του Ευαγγελίου στην καρδιά του παιδιού της. Και αυτό το παιδί το έκανε Μέγα, το έκανε Άγιο, το έκανε Ισαπόστολο.

Αυτό είναι το μήνυμα που στέλνει η Αγία Ελένη σε όλες τις μητέρες, οι οποίες έχετε το ιερό προνόμιο, όχι να φέρνετε απλώς στον κόσμο νέες υπάρξεις, αλλά να ανατρέφετε τα παιδιά σας. Η Αγία Ελένη σας στέλνει ένα μήνυμα ζωής, ότι αν θέλετε να ευεργετήσετε τα παιδιά σας, αν θέλετε να καλλιεργήσετε πραγματικά την ψυχή τους, αν θέλετε να τα κάνετε μεγάλα σε αυτή την ζωή, όχι κατά κόσμον, αλλά κατά Θεόν, σταλάξτε στην καρδιά τους τον σπόρο της αγάπης του Θεού. Διδάξτε τα να αγαπούν τον Ιησού Χριστό. Οδηγήστε τα στη ζωή της Εκκλησίας. Διδάξτε τα να αγαπούν το Λόγο του Θεού, να αγαπούν τους Αγίους. Τότε και μόνο τότε θα έχετε επιτελέσει το καθήκον σας, εκπληρώνοντας στο ακέραιο την υψηλή αποστολή σας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.